

3.5. Vakka-Suomen kansalaisopiston johtokunta

3.5.1. Vakka-Suomen kansalaisopisto (Tehtävä 40)

VASTUHENKILÖ

kansalaisopiston rehtori Tomi Kangas

TOIMINNAN KUVAUS

Vakka-Suomen kansalaisopisto järjestää toiminta-alueensa asukkaille monipuolista vapaan sivistystyön koulutusta ja mahdollisuuksia oppimiseen ja omaehtoiseen itsensä kehittämiseen. Opiston toiminta perustuu opiskelijan omien lähtökohtien ja valintojen kunnioittamiseen ja luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle sekä elämää yleensä että työelämää varten. Vakka-opisto järjestää kaikenikäisille suunnattua tavoitteellista, monipuolista harrastepohjaista aikuisopetusta, lapsille ja nuorille suunnattua taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän mukaista opetusta sekä avointa korkeakouluopetusta ja mahdollisesti myös täydennyskoulutusta eri henkilöstöryhmille.

Kansalaisopiston laajan toiminta-alueen eri osissa on mahdollista painottaa erilaisia oppiaineita. Koko opiston mittakaavassa painopistealueina ovat käden taidot, taideaineet sekä liikunta, terveys ja hyvinvointi, minkä lisäksi voidaan painottaa kielten, tietotekniikan ja yhteiskunnallisten aineiden koulutusta. Tärkeinä koulutustehtävinä ovat tietoyhteiskunnan vaatimien perustaitojen lisääminen sekä yleisten kansalaisyhteiskunnan valmiuksien kehittäminen, ns. kansalaistaitokurssien kautta. Kattavana periaatteena koko toiminnassa on paikallisuuden ja paikalliskulttuurin tukeminen sekä paikallisen kulttuuriperinnön vaaliminen kestävä kehityksen periaatteita noudattaen. Kaikessa opiston toiminnassa huomioidaan kestävä kehityksen toiminta-ajatus. Opisto on saanut toiminnastaan kestävä kehityksen sertifikaatin keväällä 2016, se on uusittu keväällä 2019 ja uudelleen alkuvuonna 2023 nimellä kestävä tulevaisuuden sertifikaatti.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA SEN MUUTOKSET:

Seudullinen, Laitilan kaupungin ylläpitämä Vakka-Suomen kansalaisopisto on toiminut vuodesta 2007 lähtien. Kansalaisopisto tarjoaa palveluja kattavasti koko kuuden kunnan toiminta-alueen (Laitila, Pyhärinta, Uusikaupunki, Taivassalo, Kustavi ja Vehmaa) vuosittain noin sadassa eri toimipisteessä sekä myös etäopetussena.

Vakka-Suomen kansalaisopisto tekee yhteistyötä seudun muiden oppilaitosten ja etenkin lähialueen muiden vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa (erityisesti Rauman, Salon ja Turun seutujen kansalaisopistojen kanssa). Edellä mainituissa yhteistyöverkostoissa voidaan toteuttaa myös kehittämishankkeita, joihin haetaan erillisrahoitusta.

Vapaa sivistystyö sai vuoden 2018 alusta lähtien uuden koulutustehtävän järjestää maahanmuuttajille koulutusta osana kotoutumista. Tämän takia Vakka-opisto järjestää edelleen vuonna 2026 aiempaa enemmän tämän koulutustehtävän mukaista kieli- ja muuta koulutusta. Maahanmuuttajille suunnattua koulutusta toteutetaan osittain tehtävää varten suunnatulla ja haettavalla erillisrahoituksella.

Syksystä 2022 lähtien on ollut mahdollista suorittaa tiettyjä Vakka-Suomen kansalaisopiston järjestämiä kursseja myös osaamisperustaisesti eli tehdä kansalaisopistossa hankittu osaaminen näkyväksi myös opintopisteiden kautta.

Kesällä 2023 aloittanut hallitus on hallitusohjelmassaan päättänyt n. 10 % leikkauksesta kansalaisopistojen valtionosuuksiin. Nämä leikkaukset ovat tulleet voimaan vuonna 2024. Vuoden 2026 valtionrahoituksen mahdolliset leikkaukset ovat talousarviota laadittaessa vielä varmistumatta, v. 2026 valtionosuus on arvioitu samansuuruiseksi kuin v. 2025 valtionosuus. Koska opiston kurssimaksujen tasoa on nostettu keskimäärin n. 15 %, opiston opetustoimintaa ei ole tämän hetken tietojen mukaan tarpeen erityisen paljon supistaa vuonna 2026, verrattuna vuoteen 2024.

HENKILÖSTÖ

Vakka-Suomen kansalaisopiston henkilökunta muodostuu seuraavasti: 1) kokoaikainen rehtoriresurssi, jonka työaika jakaantuu joustavasti sekä Laitilan toimiston että Uudenkaupungin toimiston kesken (alkuvuoden 1-5/2026 rehtorin virkaa hoidetaan osa-aikaisesti) 2) kokoaikainen suunnittelija Laitilan toimipaikassa ja 80 % suunnittelija Uudenkaupungin toimipaikassa; 3) kokoaikaiset opistosihteerit Laitilan ja Uudenkaupungin toimistoissa; 4) kolme päätoimista opettajaa (käden taidot, kielet ja liikunta), joiden työpanoksesta virkaehtosopimuksen mukaisesti n. 38 % osoitetaan oman oppiaineryhmän kurssien suunnitteluun ja muuhun kehittämistoimintaan koko opiston toimialueella 5) osa-aikainen valvoja Uudenkaupungin Wintterin toimipisteessä 6) tuntipalkkainen iltavalvoja Laitilan keskustan alueella sekä 7) Pyhärannassa, Taivassalossa, Kustavissa ja Vehmaalla osa-aikaiset osastonjohtajat.

Edellä luetellun vakinaisen henkilöstön lisäksi Vakka-opistossa työskentelee lukuvuosittain yhteensä jopa 200 sivutoimista tuntiopettajaa ja luennoitsijaa.

Vakanssinimi	Kokonaismäärä	Määräaikaiset kokonaismäärästä	Osa-aikaiset kokonaismäärästä
Rehtori	1	-	1 (alkuvuosi 1-5/2026)
Suunnittelija	1,8	0,8	0,8
Opistosihteerit	2	-	0,5+0,5
Päätoiminen opettaja	3	-	-
Osastonjohtaja	4	-	4
Valvoja, Uusikaupunki	0,5	-	0,5
Valvoja, Laitila (tuntipalkk.)	1	1	1
Tuntiopettaja ja luennoitsija	n. 200/lv	Kaikki	Kaikki

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TEHTÄVÄN TAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso
Kestävä ja tasapainoinen talous		
Vakka-opiston rahoituspohjan ja tulo-rahoituksen tason turvaaminen	Ylläpitäjä Laitilan ja muiden osakaskuntien maksuosuuksien tason varmistaminen sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen hakeminen	Pyrkimys säilyttää ylläpitäjän ja osakaskuntien maksuosuudet vähintään nykytasolla opetustuntitavoitteen mahdollistamiseksi sekä riittävän ulkopuolisen rahoituksen haku
Vastuu ympäristöstä		
Vakka-opiston vuonna 2016 saaman oppilaitosten kestävän kehityksen sertifikaatin säilyttäminen (sertifikaatti uusittava 3 vuoden välein) ja jatkuva toiminnan kehittäminen sertifikaatin edellyttämällä tavalla	Opiston jokapäiväinen toiminta noudattaa kestävän tulevaisuuden kriteereiden vaatimuksia ja henkilöstö (tuntiopettajat mukaan lukien) toimii kriteerien mukaisesti. Tavoitteena on sertifikaatin uusiminen alkuvuonna 2026	Kestävän kehityksen sertifikaatin omat kriteerit, joiden noudattamista seurataan myös sertifikaatin myöntäjän taholta. Sertifikaatin uusiminen alkuvuonna 2026

Painopiste ja tavoite	Toimenpide	Mittari ja tavoitetaso
Tavallista paremmat peruspalvelut		
Opiston kurssitarjonnan laadun ja laajuuden varmistaminen ja mahdollisimman kattava toteutus koko toimialueella	Opiston kurssitoiminnan laadukkuus, laajuus ja kattava toteuttaminen. Rahoituksen varmistaminen, jotta monipuolista kurssitarjontaa eri kohderyhmille kyettään toteuttamaan mahdollisimman laajana ja kattavasti lähipalveluperiaatteella koko toimialueella	Opiston tavoitteena toteutuneiden vuosittaisten opetustuntien osalta on vähintään nykytaso eli yli 15 700 opetustuntia – mitä tavoitetta ei tulla saavuttamaan jos osakaskuntien maksusuudet ja valti-onosuus pysyvät nykytasolla tai varsin-kaan jos ne laskevat. Tavoitteena on järjestää opetusta vuosit- tain 92 toimipaikassa ja vakiinnuttaa etä- kurssien toiminta.
Ketterä mukautuminen muutok- siin		
Kansalaisopiston toiminnan mu- kauttaminen mahdollisiin äkillisiin muutoksiin (pandemia, maahan- muuttajat jne.) ja joustava rea- gointi kurssitoiveisiin	Seurataan aktiivisesti yhteiskunnallista tilannetta ja tehdään yhteistyötä eri ta- hojen kanssa, jotta säilytetään valmius toimia ripeästi kulloisenkin olosuhteen edellyttämällä tavalla	Kyetään perustamaan nopeasti uusia ryhmiä tai kursseja toiveiden ja tilan- teen niin edellyttäessä. Toteutetaan opiston suunniteltua ohjel- maa mahdollisimman kattavasti ulko- puolisista muuttujista huolimatta
Kansalaisopiston jatkuva pitkän tähtäimen kehittämistoiminta sekä vuonna 2018 vapaalle sivi- tystyölle siirretyn maahanmuutta- jien koulutustoiminnan kehittämi- nen ja ylläpito	Osallistutaan erillisrahoitteisiin kehittä- mishankkeisiin ja haetaan niiden edel- lyttämää rahoitusta. Jatketaan ja kehitetään maahanmuutta- jille suunnattuja koulutuksia ja varmiste- taan maahanmuuttajien koulutuksen ra- hoitus hakemalla erilaisia valtionavus- tuksia ja tukia	Osallistutaan vuosittain 1-3 kehittämis- hankkeeseen. Maahanmuuttajien koulu- tusten osalta mittarina heille suunnatun koulutuksen tunti- ja opiskelijamäärä vuodessa
Hyvinvoiva henkilöstö		
Kansalaisopiston henkilökunnan työhyvinvointi on korkealla ta- solla, sekä päätoiminen henkilös- tön että osa-aikaisten työntekijöi- den osalta	Huolehditaan henkilöstön hyvinvoin- nista, mm. tasapuolisella ja arvostavalla kohtelulla.	Joko opiston omat tai Laitilan kaupungin tekemät työhyvinvointikyselyt, tavoit- teena koko ajan kehittää henkilöstön hy- vinvointia, sitoutumista ja johtamista

TOIMINNAN TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	01–12 2024	TA 2025	TA 2026
Toteutuneiden opetustuntien määrä, Laitila	6 909	7 000	6 700
Toteutuneiden opetustuntien määrä, koko opisto	16 011	16 200	15 700
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), Laitila	0 %	18 %	17 %
Opiskelijoiden osuus kuntalaisista (%), koko opisto	0 %	16 %	16 %
Nettomenot / opetustunti, Laitila	35	42	45
Nettomenot / opetustunti, koko opisto	48	50	52
Opiskelijamäärä (yksilöt)	5 151	5 100	5 100
Opiskelijamäärä (kursseilla)	11 542	11 900	11 500
Toimipaikat	95	100	92
Opintopiirien määrä	763	760	750

VAKKA-SUOMEN KANSALAI SOPISTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	Hall.kunta	Esittelijä	Hallitus	Valtuusto	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot								
Myyntituotot	442 020	429 250	458 233	458 233	458 233	458 233	464 956	471 781
Maksutuotot	269 389	265 396	275 500	275 500	275 500	275 500	279 633	283 827
Tuet ja avustukset	43 046	15 000	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500	9 500
Vuokratuotot	1 315	0	0	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	4 716	4 764	4 300	4 300	4 300	4 300	4 366	4 434
Toimintatuotot yht.	760 486	714 410	747 533	747 533	747 533	747 533	758 455	769 542
Toimintakulut								
Henkilöstökulut	-1 089 338	-1 174 754	-1 051 995	-1 051 995	-1 051 995	-1 051 995	-1 074 087	-1 099 865
Palvelujen ostot	-141 535	-164 622	-135 916	-135 916	-135 916	-135 916	-137 939	-139 993
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-17 013	-24 750	-16 333	-16 333	-16 333	-16 333	-16 575	-16 821
Vuokratulut	-230 831	-225 984	-253 118	-253 118	-253 118	-253 118	-256 241	-260 085
Muut toimintakulut	-4 373	-3 516	-3 250	-3 250	-3 250	-3 250	-3 299	-3 348
Toimintakulut yht.	-1 483 090	-1 593 626	-1 460 612	-1 460 612	-1 460 612	-1 460 612	-1 488 142	-1 520 113
KL menot	-81 967	-96 962	-94 945	-94 945	-94 945	-94 945	-98 447	-98 627
Toimintakate	-804 572	-976 178	-808 024	-808 024	-808 024	-808 024	-828 135	-849 198
Yhteensä	-804 572	-976 178	-808 024	-808 024	-808 024	-808 024	-828 135	-849 198